Ankenævnet for Forsikring

906/12

Den 28. december 2012 blev i sag nr. 82.519:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx x

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har pensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Han klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelser ved tab af erhvervsevne efter den 1/7 2011.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter den 1/7 2011 med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at det på intet tidspunkt har givet klageren et bindende tilsagn om ydelser efter denne dato.

Klageren er født i 1950. Han er uddannet maskinarbejder og efterfølgende maskiningeniør.

Af klagen, som nævnet har modtaget den 3/5 2012, fremgår bl.a.:

"**Sagsfremstilling**

Den 26. april 2008 var klager udsat for en ulykke, hvor klager faldt ned fra garagen, og fik hjernerystelse, kraniebrud, intracerebral blødning, bevidsthedstab og knusning af dele af det højre skulderblad. Ved ulykken mistede klager bevidstheden, som langsomt vendte tilbage medens klager var indlagt på sygehuset.
...
Klager var herefter sygemeldt indtil den 22. juni 2008 hvor han genoptog sit arbejde på deltid og fra den 11. august 2008 på fuldtid.

Klager var ansat som teknisk chef i en større industrivirksomhed med ledelsesansvar for 30 medarbejdere og var medlem af selskabets ledergruppe.

I efteråret 2008 fornemmede klager mere og mere, at hans erhvervsevne er negativt påvirket af de mén, han blev påført ved ulykken, og at klager fik flere og flere problemer med at udføre sit arbejde på et tilfredsstillende niveau. Klager blev som følge heraf afskediget og fritstillet i november 2008 og fratrådte endeligt ved udgangen af august 2009.

I denne periode blev det mere og mere klart for klager, at han ikke kunne vende tilbage til den hverdag og erhvervsevne han havde før ulykken, og i august 2009 erkendte klager, at han ikke igen ville kunne indtræde i en stilling som ansvarsmæssigt, kompetencemæssigt og gagemæssigt var identisk med stillingen som teknisk chef.

I august 2009 anmeldte klager erhvervsevnetabet og følgende dokumenter blev fremsendt til SEB Pensionsforsikring:

Anmeldelse af tab af erhvervsevne Personforsikring. **(bilag ...)**
Kommentarer til SEB anmeldelse af tab af erhvervsevne Personforsikring. **(bilag ...)**
FP 401 Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1. **(bilag ...)**
Speciallægeerklæring udarbejdet af overlæge og speciallæge i Ortopædkirurgi ... **(bilag ...)**
Speciallægeerklæring udarbejdet af speciallæge i neurologi ... **(bilag ...)**
Neuropsykologisk erklæring udarbejdet af cand. psych., specialist i neuropsykologi ... **(bilag ...)**
Sagsbehandlingen hos indklagede blev forestået af fuldmægtig ... og advokat ...

... afviste forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne henholdsvis den 24. og 30. september 2009 under henvisning til, at den generelle erhvervsevne ikke havde været nedsat med mindst 50 % i en sammenhængende periode på 3 måneder.

Den 13. oktober 2009 fastholdt advokat ... på selskabets vegne, at klager ikke var berettiget til forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne.
...
I E-mail af 14. december 2009, som vedlægges sagen som **bilag ...**, meddelte ..., at indklagede havde bevilliget præmiefritagelse og udbetaling af ydelser fra den 01.09.2009 til den 01.06.2010 hvor sagen skulle behandles på ny. Tillige bevilligede indklagede udbetaling af invalidesum.

... meddeler i skrivelse af 16. december 2009, vedlagt som **bilag ...**, at den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %, og klager derfor er berettiget til udbetaling af invalidesum.

Opmærksomheden henledes i relation til den bevilligede udbetaling af invalidesummen på betingelserne herfor i § 5b i 'Forsikringsbetingelser for Gruppedækninger i SEB Pensionsforsikring', **(bilag ...)** hvor følgende blandt andet er anført:

'Invalidesummen (engangsbeløb ved tab af erhvervsevne) udbetales, hvis gruppemedlemmets erhvervsevne i forsikringstiden på grund af sygdom eller ulykke skønnes varigt nedsat til ½ eller derunder.

Hvis erhvervsevnen ikke er nedsat varigt til mindst ½ af den fulde erhvervsevne, er der ikke ret til invalidesum.
Nedsættelsen af erhvervsevnen bedømmes af SEB - gruppe under hensyn til gruppemedlemmets helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.'

3. 82.519

I skrivelse af 8. januar 2010, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte ... følgende:

'Forsikringen dækker kun ved tab af generel erhvervsevne - det vil sige din erhvervsevne i forhold til alle erhverv. Men da vi endnu ikke kan vurdere om erhvervsevnetabet er sådan, at det varigt vil nedsætte erhvervsevnen i forhold til alle erhverv, vil vi i en periode bedømme tabet i forhold til dit nuværende erhverv.'

'Vi vurderer, at din erhvervsevne i forhold til nuværende erhverv i øjeblikket er nedsat med mindst ½"

'Din erhvervsevne skal vurderes på ny den 1. juni 2010, hvor du vil høre fra os'.

'Når der ikke er udsigt til, at din erhvervsevne vil ændres væsentligt, vurderer vi det generelle erhvervsevnetab.'

'Strækker erhvervsevnetabet sig længere end 18 måneder, anses det ikke længere for midlertidigt. En vurdering af, om din erhvervsevne er nedsat i forhold til alle erhverv, vil altså kunne ske senest 18 måneder efter 1. sygedag.'

I maj 2010 blev følgende dokumenter fremsendt til SEB Pension:

Forsikredes erklæring - ved raskmelding, eller ved forsat udbetaling og/eller præmiefritagelse ved tab af erhvervsevnen. **(bilag ...)**
Kommentar til Forsikredes erklæring af 030510. **(bilag ...)**
FP 402 - Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2. **(bilag ...)**

I skrivelse af 29. juni 2010, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte fuldmægtig ... følgende:

'Pensionsopsparing med investeringsvalg - generel erhvervsevne

Da vi har vurderet din generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %, har du ret til 50 % præmiefritagelse og udbetaling af ydelse i perioden 1. juli 2010 til 1. juli 2011. Til den tid vil vi igen vurdere din erhvervsevne.'

Ifølge forsikringsaftalen udbetales 100 % ved 50 % erhvervsevnetab.'

I E-mail af 25. november 2010, der er vedlagt som **bilag ...,** bad klageren indklagede om at vurdere, om en eventuel ansættelse i den tilbudte stilling ville medføre ændringer i den tilkendte erstatning for tab af erhvervsevne og præmiefritagelse.

I skrivelse af 27. december 2010, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagede, at klagers indtjeningsevne var blevet vurderet og at denne ikke længere var nedsat med mindst halvdelen og at indklagede stoppede præmiefritagelse og udbetaling af ydelse. Denne vurdering var begrundet i, at klager havde fået tilbudt den førnævnte stilling med en månedsløn på kr. 35.000,- + 10 % i pensionsbidrag, hvilket efter indklagedes opfattelse var at betragte, som at klager så sig i stand til at indtjene denne månedsløn.

I E-mail af 29. december 2009 og 8. januar 2010, der vedlægges sagen **som bilag ... og ...,** protesterer klageren herefter over den trufne afgørelse, hvilket medførte at sagen blev behandlet i indklagedes interne klageråd.

I skrivelse af 11. februar 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagedes klageråd, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat med 50 % eller mere ud fra de lægelige oplysninger.

Det fremgik af klagerådets meddelelse, at afgørelsen var truffet på baggrund af de tre foreliggende speciallægeerklæringer (bilag ..., ... og ...).

På baggrund af de tre speciallægeerklæringer, konkluderede indklagedes lægekonsulent følgende:

'Vores lægekonsulent har gennemgået de foreliggende oplysninger. Han vurderer blandt andet, at tilstanden har været stationær længe, og der intet belæg er for, at der skulle være indtruffet ændringer af betydning for sagen.'

Endvidere henviste klagerådet, subsidiært til forholdet omkring stillingen, som klager fik tilbudt. **(bilag ...)**

I E-mail af 12. marts 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** protesterede klageren over klagerådets afgørelse.

I skrivelse af 19. maj 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagedes klageråd, at den tidligere trufne afgørelse fastholdtes og anførte blandt andet følgende til støtte herfor:

'Denne afgørelse er baseret på de lægelige oplysninger vi har modtaget.'

I skrivelse af 24. maj 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** protesterede klager over fastholdelsen af den tidligere trufne afgørelse.

I skrivelse af 4. juli 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagede at deres tidligere afgørelse fastholdes.

Klager overdrog herefter sagen til advokat ..., som ved brev dateret den 22. august 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** rettede henvendelse til indklagede omkring standsningen af henholdsvis ydelse og præmiefritagelse.

I skrivelse af 29. august 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagede, at udbetalingen af ydelser (TAE og præmiefritagelse) blev genoptaget med tilbagevirkende kraft, således at klager herefter modtog udbetaling fra 1.januar til 30. juni 2011.

Samtidig iværksatte indklagede indhentelse af en ny speciallægeerklæring.

I skrivelse af 6. oktober 2011, der vedlægges som sagens **bilag ... og ...,** fremsendte klagers advokat en opdateret oversigt over de subjektive symptomer 'Kommentarer til SEB anmeldelse af tab af arbejdsevne Personforsikring 031011', som klager ønskede, at indklagede vedlægger opgavebeskrivelsen til speciallægeerklæringen.

I skrivelse af 10. oktober 2011, der vedlægges som sagens **bilag ... og ...,** havde indklagede vedlagt en kopi af opgavebeskrivelsen til Neuropsykolog ...

I den forbindelse opstod der uenighed mellem indklagede og klager omkring indholdet af opgavebeskrivelsen til speciallægeerklæringen.

Uenigheden bestod i, om det specifikt i opgavebeskrivelsen skulle anføres, at speciallægeerklæringen skulle forholde sig både til de objektive fund og subjektive symptomer.
...
Efter en længere skriftveksling, der vedlægges som **bilag ... til ...,** mellem klagers advokat ... og indklagedes advokat ..., meddelte indklagede den 31. oktober 2011 Neuropsykolog ..., at erklæringen skulle forholde sig til både de objektive fund og de subjektive symptomer.

I skrivelse af 27. december 2011, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte fuldmægtig ..., at der ikke var ret til yderligere erstatning ved tab af erhvervsevne efter 30. juni 2011.

Med brevet var vedlagt den udarbejdede speciallægeerklæring fra Neuropsykolog ... af 30. november 2011. **(Bilag ...).**

Fuldmægtig ... anførte i øvrigt følgende begrundelse for sin afgørelse:

'Vi har gennemgået rapporten og vurderer, at der ikke er tale om en forværrelse af [klagerens] erhvervsevne. Vores egen speciallægekonsulent bemærker, at ... beskriver [klageren] som upåfaldende og velkoopererende. Endvidere findes diskret nedsat overblik mens øvrige kognitive områder er upåfaldende. [Klageren] har således alene fået taget toppen af den intellektuelle formåen.'

I skrivelse af 27. januar 2012, der vedlægges som sagens **bilag ...,** protesterede klagers advokat over den trufne afgørelse og anmoder om at sagen genbehandles.

I skrivelse af 14. februar 2012, der vedlægges som sagens **bilag ...,** meddelte indklagede, at sagen havde været behandlet i det interne klageråd, og at afgørelsen fastholdtes.

På den baggrund er nærværende klage nødvendiggjort.

Anbringender

Til støtte for den nedlagte påstand gøres følgende gældende:
Det følger af 'Forsikringsbetingelserne for gruppedækning i SEB Pensionsforsikring' § 5, stk. 1 **(bilag ...)** at klager er berettiget til udbetaling når den generelle erhvervsevne er nedsat til ½ eller derunder.

Det er overordnet klagers synspunkt, at hans erhvervsevne er nedsat til under ½, hvorfor klager er berettiget til udbetaling i henhold til § 5.

Grundlaget herfor findes i de udarbejdede lægeerklæringer **(bilag ... og ...)** herunder ikke mindst de løbende udarbejdede speciallægeerklæringer **(bilag ... til ...),** der detaljeret beskriver en lang række alvorlige objektive fund hos klager. Det fremgår samstemmende af speciallægeerklæringerne, at der er overensstemmelse mellem de objektive fund og subjektive symptomer som er beskrevet i **(bilag ...),** som derfor er indgået i grundlaget for speciallæge erklæringernes resultater og konklusioner.

Det fremgår af 'almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer tilknyttet investeringsfonds i SEB Link' § 22, stk. 2,

'Forsikringen dækker aldrig tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværen af mén eller sygdom (forsikringen dækker såle-

des aldrig, hvor der f. eks alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende).'

Det er klagers opfattelse, at indklagede har tillagt denne bestemmelse afgørende vægt ved deres afgørelse af sagen, idet indklagede ved skrivelse dateret den 18. oktober 2011 **(bilag ...)** fastholdte, at de subjektive symptomer ikke skulle tillægges nogen betydning ved vurderingen af klagers tab af erhvervsevne.

Bestemmelsen er i direkte strid med U.2011.1083H som fastslår, at der ikke alene kan lægges vægt på objektive sygdomstegn, men at de subjektive symptomer også skal indgå i vurderingen.

Dette anerkendte indklagede efterfølgende ved E-mail dateret den 24. oktober 2012 **(bilag ...)** efter at klagers advokat, havde påpeget bestemmelsens ugyldighed overfor indklagede ved E-mail dateret den 21. oktober 2011. **(bilag ...)**

På trods af dette, og på trods af at indklagede samtidig oplyste, at bestemmelsen ikke ville blive gjort gældende under nærværende sag, valgte indklagede alligevel at fremsende bestemmelsen til Neuropsykolog ... i forbindelse med opgavebeskrivelsen **(bilag ...)** til den erklæring der blev udarbejdet den 30. november 2011 **(bilag ...)** jf. klagers advokats E-mail til indklagede dateret den 28. oktober 2011 **(bilag ...).**

At klagers erhvervsevne er nedsat med mere end 50 %, understøttes tillige af de skriftlige vurderinger og tilsagn som indklagede under sagens behandling er fremkommet med.

Den 16. december 2009 meddelte indklagede, at din generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %. (Bilag ...).

Den 8. januar 2010 meddelte indklagede, at erhvervsevnen i forhold til klagers 'nuværende erhverv' var nedsat med mindst 50 %. **(Bilag ...)**

Den 29. juni 2010 traf indklagede afgørelse om **(Bilag ...),** at erhvervsevnen ikke længere alene var nedsat med mindst 50 % i forhold til nuværende erhverv, men tillige i forhold til generelle erhverv.
I indklagedes skrivelse af 6. januar 2010 anføres 'tab af generel erhvervsevne - det vil sige din erhvervsevne i forhold til alle erhverv'.

Det gøres på den baggrund gældende, at indklagede på baggrund af 'skadevejledning Tab af Erhvervsevne' stk. 1 og 5 **(bilag ...)** traf afgørelse om, at erhvervsevnen var nedsat med mindst 50 % i forhold til alle erhverv, idet afgørelsen tillige må anses som truffet på baggrund af den tidsmæssige ramme beskrevet i stk. 5, idet der ikke foreligger andre objektive forhold, der begrunder, at afgørelsen træffes på netop dette tidspunkt.

Det gøres således gældende, at indklagede anerkendte, at erhvervsevnetabet fra den 29. juni 2010 var nedsat med mindst 50 % i forhold til alle erhverv, hvilket understøttes af **(bilag ... og ...),** at indklagede allerede i forbindelse med vurderingen af klagers berettigelse til at opnå udbetaling af invalidesum, der alene blev truffet på baggrund af en 'ren lægelig vurdering', vurderede at erhvervsevnen var varigt nedsat til 1/ 2 eller derunder jf. 'Forsikringsbetingelser for Gruppedækninger i SEB Personforsikring' § 5b stk. 1 og 4. **(bilag ...)**

Det understøttes videre af, at indklagede ved skrivelse dateret den 11. februar 2011 **(bilag ...),** tilkendegav følgende:

'Vores lægekonsulent har gennemgået de foreliggende oplysninger. Han vurderer bl.a. at tilstanden har været stationær længe, og der intet belæg er for, at der skulle være indtruffet ændringer af betydning for sagen.'

Det gøres således på den baggrund gældende,

at SEB Pension ud fra almindelige aftaleretlige principper er bundet af sine tilsagn og vurderinger af henholdsvis den 14. december 2009, 8. januar 2010 og 10. juni 2010. **(bilag ..., ..., ... og ...)**

at eventuelle interne kommunikationsfejl, fejlvurderinger foretaget af sagsbehandlerne eller forkert anvendt brevparadigma i forbindelse med de nævnte tilsagn ikke var kendelige for klager, at han således ikke kunne eller burde indse, at der forelå en fejltagelse jf. aftalelovens § 32, stk. 1.

at klager som forsikringstager og forbruger er særligt beskyttet i forhold til indklagede som professionelt forsikringsselskab således, at klager kan have tillid til de afgørelser og oplysninger, som indklagede meddelte klager løbende,

at klager har indrettet sig i tillid til de nævnte afgørelser, tilsagn og oplysninger fra indklagede og således medmindre der indtraf positive ændringer i helbredstilstanden var berettiget til udbetaling for erhvervsevnetab i dækningsperioden,

idet de fremsendte konkrete afgørelser og oplysninger har karakter af egentlige tilsagn af erhvervsevnetabets størrelse og omfang i forhold til fremtidige erhvervsmuligheder,

at indklagede derfor er bundet af sine tilsagn om, at erhvervsevnetabet er nedsat med mindst 50 % i forhold til alle erhverv og var stationært, og

at dette er i overensstemmelse med principperne U.2011.1750H.

Efter indklagedes skrivelse af 11. februar 2011 **(bilag ...),** som byggede på de på tidspunktet tilstedeværende 3 speciallægeerklæring, udarbejdet af henholdsvis overlæge og speciallæge i Ortopædkirurgi ..., speciallæge i neurologi ... og cand. psych., specialist i neuropsykologi ... **(bilag ... til ...),** er der alene fremkommet nye oplysninger i sagen, i form af den neuropsykologiske undersøgelse udført af cand, psych. ... og efterfølgende erklæring dateret den 30. november 2011 **(bilag ...).**

Det gøres i den forbindelse gældende,

at erklæringen dateret den 30. november 2011 **(bilag ...)** understøtter de tidligere udarbejdede speciallægeerklæringer der samstemmende konkluderer, at klagers tilstand er stationær,

at de fire speciallægeerklæringer udarbejdet over en periode på flere år samstemmende konkluderer, at klagers erhvervsevne er væsentligt nedsat og stationær.

at erklæringen dateret den 30. november 2011 ikke gav indklagede mulighed for at ændre de tidligere trufne afgørelser om, at erhvervsevnen var nedsat med mindst 50 % i forhold til alle erhverv og at tilstanden var stationær.

Det gøres endvidere gældende,

at indklagede ikke har påvist forhold eller omstændigheder der giver mulighed eller grundlag for at ændre på de tidligere trufne afgørelser,

at bevisbyrden herfor alene påhviler indklagede,

at det er uden betydning om klageres tilstand er forværret som angivet som begrundelse for den ændrede afgørelse i indklagede skrivelse dateret den 14. februar 2012 **(bilag ...).**

idet indklagede ved skrivelse af den 29. juni 2010 **(bilag ...)** traf afgørelse om, at erhvervsevnen var nedsat med mindst 50 % i forhold til alle erhverv, hvorved klager ubetinget opfyldt betingelserne for at opnå præmiefritagelse og udbetaling af rater ved tab af erhvervsevne jf. **bilag ...**

at det derfor alene er af betydning, om klagers tilstand er forbedret i en sådan grad, at erhvervsevnen er genvundet i et sådant omfang, at erhvervsevnetabet ikke længere overstiger 50 % jf. 'Forsikringsbetingelser for gruppedækninger i SEB Pensionsforsikring' § 5, stk. 9 **(bilag ...),**

at bevisbyrden herfor er indklagedes,

at bevisbyrden ikke er løftet af indklagede, idet det tværtimod er anført i den neuropsykologiske undersøgelse af 30. november 2011 **(bilag ...)** på side 6, andet afsnit, '*patienten har været undersøgt af speciallæger, som begge konkluderer i 2009, at tilstanden er stationær hvad angår det neurologiske og det ortopædkirurgiske. En neuropsykologisk erklæring fra 2009 er omfattende og inkluderer alle iagttagelser og forbehold, men konkluderer, at det samlede problemkompleks sandsynligvis er udløst som følge af ulykken, samt at de organisk betingede følger må betragtes som stationære. Nu her yderligere et par år senere må tilstanden erfaringsmæssigt anses for stationære og de kognitive følger som vedvarende.'*

at der således er fuld overensstemmelse mellem speciallægeerklæringen og indklagedes egen lægekonsulents konklusion gengivet i indklagedes skrivelse dateret den 11. februar 2011 **(bilag ...)** der vurderede, '*at tilstanden har været stationær længe, og der intet belæg er for, at der skulle være indtruffet ændringer af betydning for sagen',*

at grundlaget for indklagedes beslutning om at standse udbetalingen, alene baserede sig på de lægelige oplysninger i sagen jf. indklagedes skrivelse dateret den 19. maj 2011 **(bilag ...),** hvilket strider mod at indklagede, allerede i forbindelse med vurderingen af klagers berettigelse **(bilag ...)** til at opnå udbetaling af invalidesum, der alene blev truffet på baggrund af en 'ren lægelig vurdering', vurderede at erhvervsevnen varigt var varigt nedsat til 1/2 eller derunder jf. 'Forsikringsbetingelser for Gruppedækninger i SEB Personforsikring' bilag ... - § 5b stk. 1 og 4. og

at de lægelige oplysninger i sagen ikke har ændret sig, men derimod har beskrevet en enslydende helbredstilstand hos klager, der medfører et erhvervsevnetab på mere end 50 %.

9. 82.519

Det forhold, at klager den 25. november 2009 forespurgte indklagede **(bilag ...),** om deres vurdering i forhold til et jobtilbud, klager havde modtaget fra en virksomhed, kunne tillige ikke medføre ophør af præmiefritagelse og udbetaling af den månedlige rente.

Det gøres i den forbindelse gældende,

at henvendelsen fra klager til indklagede, var en forespørgsel til forsikringsbetingelsernes fortolkning,

at klager ikke ansøgte det konkrete job, men blev kontaktet af virksomheden, som ønskede at tilknytte klager, på baggrund af deres kendskab til hans tidligere virksomhed,

at jobmuligheden bortfaldt, da det nærmere indhold i stillingen blev klager bekendt og klager herved fik mulighed for at vurdere dette i forhold til sine mén og erhvervsevnetabet,

at der i øvrigt blev gjort endeligt op med dette forhold i forbindelse med indklagedes skrivelse dateret den 29. august 2011**(bilag ...)**, hvorved indklagede ændrede den tidligere afgørelse, om at standse præmiefritagelse og udbetaling af rente, som følge af klagers forespørgsel, til at genoptage præmiefritagelsen og udbetalingen af rente indtil den 1. juli 2011, og

at skrivelse herforuden generelt gjorde op med indklagedes tidligere begrundelser, forbehold og vurderinger for at have standset og afslået udbetaling af rente og præmiefritagelse."

Heroverfor har selskabet i brev af 4/6 2012 til nævnet anført:

"Sagen omhandler dels, om klageren er berettiget til ydelser ved tab af erhvervsevne fra 1. juli 2011, pkt. **A** i bilag ..., dels om selskabet - pga selskabets handlemåde - alligevel skal yde dækning, selv om nævnet som udgangspunkt måtte være enig med selskabet i, at klageren ud fra forsikringsvilkårene ikke er berettiget til ydelser, pkt. **B** i bilag ...

Klagerens advokats sagsfremstilling er en grundig og loyal gennemgang af det passerede, og indeholder det foreliggende, relevante lægelige materiale.

A. Er eller har klagerens generelle erhvervsevne været nedsat med mindst 50 % ?

Uanset hvad der fremgår af forsikringsbetingelserne, vil selskabet indtil helbredssituationen er stationær vurdere erhvervsevnetabet midlertidigt ud fra klagerens muligheder for at bestride det konkrete job, som han var sygemeldt fra.

Betingelserne for midlertidig dækning var utvivlsomt opfyldt umiddelbart efter ulykkestilfældet den 26. april 2008, men der skulle ikke ydes dækning, idet klageren inden karensperiodens udløb allerede 22. juni 2008 genoptog sit arbejde. Klageren arbejdede indtil 1. december 2008, hvor han blev opsagt med løn til 1. september 2009. Klageren var ikke sygemeldt frem til 1. september 2009, hvilket var baggrunden for selskabets afslag af 13. oktober 2009, bilag ..., hvorfor der deri ikke blev taget stilling til omfanget af det generelle erhvervsevnetab.

Ved en vurdering af erhvervsevnetabet fra 1. september 2009, er der for så vidt enighed mellem parterne om, at klagerens helbredstilstand var stationær, således at forsikringsbetingelsernes generelle kriterie skal anvendes. Det fremgår af bilag... [ortopædkirurgisk speciallæ-

geerklæring af 28/5 2009], at skulderskaden var stationær allerede fra 14. juli 2008, ligesom også de neurologiske skader - i hvert fald i det væsentlige - var stationære næsten 1½ år efter ulykken. Dette bekræftes i bilag ... [neuropsykologisk erklæring af 23/7 2009] hvor det på side 7 nederst anføres, at

'Da det nu er mere end et år efter skadens opståen, må de organiske betingede følger anses som stationære, men der vurderes at være mulighed for, at patienten kan opnå et forbedret funktionsniveau v. h. a. mere hensigtsmæssige copingmekanismer.'

Neuropsykologens forbehold må antages at have sammenhæng med klagerens manglende vilje til at præstere under undersøgelsen, jf. nærmere herom neden for.

For så vidt angår skulderskaden vurderer selskabets speciallægekonsulenter, at denne er uden relevant betydning for klagerens muligheder for at udføre et administrativt arbejde uden tunge løft. Det fremgår af bilag ... [ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 28/5 2009] side 4 øverst, at der er normal af- og påklædning, at ryggen (columna cervicalis) er i orden, og at skulderen ganske vist 'hænger', men at den kan anvendes i et vist omfang, idet der hverken er atrofi (muskelsvind) i skulderåget eller armene. Dermed ikke sagt, at skulderen er problemløs, idet det på side 5 fremgår, at klageren ikke længere kan spille tennis eller badminton eller præstere havearbejde. I relation til udøvelsen af et ikke fysisk krævende administrativt arbejde har dette imidlertid ikke betydning.

De helbredsmæssige forhold, der har skabt problemer for klageren arbejdsmæssigt, er de kognitive ændringer som er beskrevet i bilag ... [neurologisk speciallægeerklæring af 17/9 2009] navnlig ... [neuropsykologisk erklæring af 23/7 2009].

For så vidt angår bilag ... [neuropsykologisk erklæring af 23/7 2009] efterlader en læsning af afsnittene 'Kognitivt', 'Psykologisk/emotionelt' og 'Klinisk indtryk' på side 4-5 det samlede indtryk, at klageren efter ulykken i april 2008 kun i et behersket omfang mister overblikket, oplever humørsvingninger med reduceret tolerance af sin omgivelser, men først ca. 1 time inde i neuropsykologens interview begynder klageren at vise 'svaghedstegn' - og det endda primært i forbindelse med en diskussion med neuropsykologen om, hvad SEB Pension skulle have oplyst.

Jeg tager sidstnævnte som udtryk for en manglende samarbejdsvilje i forhold til afklaringen af de reelle kognitive problemer, og denne mistanke bestyrkes i afsnittet 'Kooperation' på side 6, hvor klageren i visse tests klart underpræsterer svarende til en svært dement person, som klageren tydeligvis ikke er. Dette går igen i neuropsykologens konklusion på side 7, hvor det bl.a. anføres, at

Ved neuropsykologisk testning findes en række resultater, der giver stærk mistanke om, at patienten ikke yder sit bedste under testningen..... ..... Den tvivlsomme kooperation under dele af testningen betyder dog, at de neuropsykologiske testresultater er behæftet med så stor usikkerhed, at de ikke er i stand til at underbygge patientens subjektive klager.

Neuropsykologens samlede vurdering er opsummeret i 3. afsnit på side 7, der ikke indikerer væsentlige erhvervsmæssige begrænsninger. Klagerens selvopfattelse, side 8, var på daværende tidspunkt (23. juli 2009), at

Han efter undersøgelserne er blevet bestyrket i sin opfattelse af at han ikke magter at komme tilbage til et job på det habituelle niveau.

Dette giver god mening i forhold til klagerens (manglende) mulighed for at vende tilbage til sit hidtidige job, hvor han angiveligt blot 6 måneder før ulykken, jf. bilag ..., netop var blevet forfremmet til teknisk chef med personaleansvar for 28 medarbejdere. Det siger sig selv, at det pres, der typisk vil være forbundet med at skulle udfylde en mere krævende chefrolle, kan blive oplevet (for) voldsomt, når man udsættes for selv begrænsede psykologisk betingede helbredsforandringer.

At klageren burde kunne påtage sig et mindre belastende administrativt arbejde, bekræfter han selv med sin mail af 25. november 2010, bilag ..., og det er selskabets opfattelse, at klagerens manglende vilje til at acceptere det tilbudte job reelt hænger sammen med forsikringsydelsens bortfald, idet en lønudbetaling på månedlige 35.000 kr. + 10 % pensionsbidrag klart overstiger halvdelen af, hvad der er normalt indtjenes af en funktionæransat ingeniøruddannet. En søgning på jobindeks.dk for ingeniører i ... på 60 år med 40 års erhvervserfaring, heraf 20 år som leder, opstillerer en lønforventning i niveauet 35-55.000 kr.

Den nyeste neuropsykologiske erklæring [dateret 30/11 2011], bilag ... ændrer ikke det samlede billede, om end neuropsykologen ikke registrerer samme modvilje mod at medvirke til undersøgelsen. Tilstanden vurderes da også uændret, da den, side 7, 'har nu vedvaret i flere år', og konklusionen harmonerer fint med, hvad der er fremført ovenfor, idet, jf. øverst side 7

Den fundne kognitive reduktion er mærkbar for patienten, som på det foreliggende grundlag har fået taget toppen af sin intellektuelle formåen og har mistet det mentale overskud, som kræves af personer, der bestrider lederstillinger (min understregning).

Det er derfor selskabets vurdering, at klageren på intet tidspunkt har mistet mindst halvdelen af sin generelle erhvervsevne. Nævnet skal dog kun træffe beslutning for tiden efter 1. juli 2011, som der konkret tvistes om.

Skulle nævnet give klageren medhold, må en tilkendelse af ydelser ske 'ind til videre og længst til forsikringdækningens udløb i 2015'. Klageren har ikke krav på, at selskabet ubetinget bevilliger til udløb (selv om det i sidste ende meget vel kan blive resultatet).

B. Har klager krav på mere, end der fremgår af forsikringsaftalen?

Nævnet skal alene tage stilling til dette punkt, såfremt nævnet måtte være enig med selskabet i, at klageren ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne efter 1. juli 2011 er nedsat med mindst halvdelen.

Jeg skal neden for opsummere og supplere de synspunkter, der allerede er gjort gældende i bilag ... [selskabets brev af 14/2 2012 til klagerens advokat].

Selskabet har med bilag ... vurderet, om selskabet gennem sin handlemåde uforvarende har sikret klageren en retsstilling, hvorefter han skal stilles bedre, end hvad han har krav på efter forsikringsaftalen.

SEB Pensions skadebehandling tager udgangspunkt i en ikke-aftalehjemlet 'midlertidig' dækning ud fra klagerens specifikke erhverv, og overgår til den aftalehjemlede 'generelle' dækning, når der ud fra de lægelige oplysninger - sammenholdt med en konkret bedømmelse af klagerens erhvervsmæssige muligheder - ikke længere er realistisk udsigt til, at han kan vende tilbage til sit specifikke erhverv.

Som tidligere omtalt er selskabet principielt enig med klagerens advokat i, at de helbredsmæssige oplysninger allerede i 2009 indikerede, at helbredstilstanden var stationær. En bedømmelse ud fra det generelle kriterie ville derfor have medført, at der ikke 8. januar 2010, bilag ..., skulle være bevilliget ydelser fra 1. september 2009 til 31. maj 2010.

Da klageren pga for mange ugentlige arbejdstimer i 2008 - 2009 ikke tidligere havde modtaget midlertidig dækning, og da selskabet - på trods af de lægelige oplysninger - skønnede, at der på daværende tidspunkt var en ikke helt urealistisk mulighed for, at klageren alligevel kunne vende tilbage til et job med en nogenlunde uændret stillingsbeskrivelse, valgte selskabet alligevel at yde midlertidig dækning. Dette skete med bilag ... [brev af 8/1 2010], hvori det klart er anført, at der netop var tale om midlertidig dækning. På den baggrund er det en klar fejl, at sagsbehandleren nogenlunde samtidigt, bilag ... [brev af 16/12 2009], valgte at udbetale invalidesum til klageren, hvilket forudsætter en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne.

Da selskabet ved bevillingsperiodens udløb 1. juni 2010 skulle tage stilling til en mulig forlængelse, skrev selskabets speciallægekonsulent in extenso følgende til sagsbehandleren i et internt notat af 24. juni 2010: *Beskedne følger efter bruddene i skulderen. Den neuropsykologiske test siger så vidt jeg kan læse, at der ikke er alvorlige følgevirkninger efter hjernetraumet. Er kunden ikke raskmeldt og ledig? Finder ikke, at den generelle erhvervsevne er nedsat med 50 %.*

På denne baggrund burde sagsbehandleren have stoppet udbetalingen med henvisning til speciallægekonsulentens tilkendegivelse. Sagsbehandleren vurderede imidlertid - efter min opfattelse en alt for kulant vurdering - at der fortsat bestod en vis usikkerhed omkring klagerens erhvervsmæssige muligheder, og besluttede at forlænge den midlertidige tilkendelse. Sagsbehandleren kom fejlagtigt til at anvende et forkert brevparadigma, hvorved tilkendelsen af 29. juni 2010, bilag ..., hvor der blev bevilliget dækning frem til 1. juli 2011, blev omtalt som vurderet ud fra det generelle kriterie.

Jeg anser ikke selskabet for bundet af fejlen - i hvert fald ikke for så vidt angår tidsrummet efter 1. juli 2011, hvortil selskabet faktuelt har ydet den dækning, der var stillet klageren i udsigt i bilag ... [brev af 29/6 2010].

Min vurdering støttes på, dels at tilsagnet af 29. juni 2010, bilag ... som nævnt er tidsbegrænset til 1. juli 2011, dels at klageren relativt hurtigt derefter den 27 december 2010, bilag ... og i god tid før 1. juli 2011 er gjort opmærksom på fejlen og har kunne indrette sig herpå. Endvidere bemærkes, at det bestemt ikke har været gratis for selskabet at fejle, idet klageren uberettiget har opnået såvel udbetaling af invalidesum som ydelser for tiden 1. september 2009 til 30. juni 2011. Disse udbetalinger kræver selskabet ud fra condictio indebite-betragtninger ikke tilbagebetalt.

Skulle nævnet være uenig heri, giver formuleringen af bilag ... [brev af 29/6 2010] selskabet mulighed for at foretage en fornyet vurdering af den generelle erhvervsevne, når der sker ændring i erhvervsforholdene, herunder når der planlægges ændring heri. Det er m.a.o. ikke kun ændring i helbredsforholdene, der har betydning. Selskabet har derfor mulighed for at 'blande kortene' og foretage en fornyet overordnet vurdering, når der indløber så væsentlig ny information, som tilfældet er, når klageren med bilag ... [mail af 25/11 2010] oplyser, at han er tilbudt en stilling til 35.000 kr. månedligt + 10 % pensionsbidrag.

SEB Pension er dermed ikke forpligtet til at yde erstatning for tiden fra 1. juli 2011 og foreløbig indtil videre."

13. 82.519

Hertil har klagerens advokat i brev af 2/7 2012 til nævnet bemærket:

"Det indledende afsnit i indklagedes svar synes ganske overraskende, idet afsnit 1 må forstås således, at indklagede er af den opfattelse, ikke at være bundet af forsikringsbetingelserne. Dette er selvsagt forkert, idet forsikringsbetingelserne binder indklagede i enhver henseende.
...
Samlet tydeliggøres ... et billede af, at indklagede har anvendt / og anvender de foreliggende lægelige oplysninger efter forgodtbefindende og alene til indklagedes fordel, hvilket understøtter klagers synspunkt om, at indklagedes afvisning af yderligere forsikringsdækning ikke er sket på et korrekt og objektivt grundlag.

På side 3 omtaler indklagede klagers jobfunktion for teknisk chef og anfører, at denne stilling blev tiltrådt blot 6 måneder før ulykken (min understregning). I sammenhæng hermed omtaler indklagede, tredje afsnit, det stridspunkt mellem parterne der omhandler hvilken lønniveau klageren kunne forvente at oppebære, herunder hvilket lønniveau der skal lægges til grund ved beregningen i forhold til 1.1, nærmere bestemt § 5 i 'forsikringsbetingelser for Gruppedækning'.
Når man læser indklagedes fremstilling kunne man måske få det indtryk, at klager blot 6 måneder førend ulykken var gået fra at bestride en traditionel funktionæransat ingeniørstilling til at blive teknisk chef for 28 medarbejdere.
Dette er imidlertid ingenlunde tilfældet, hverken stillingsmæssigt, organisatorisk, fagligt eller lønmæssigt. Klager har siden 1995 været ansat i forskellige lederstillinger med lignende personaleansvar og på samme organisatoriske niveau som den tekniske chef. Klager har været ansat i følgende lederstillinger:

1995 - 2000	Divisionschef Leder for 60 medarbejdere *Vedlagt ansættelsesbevis dateret 29.09.1995* ***(bilag ...)***
2000 - 2006	Salgschef Leder for 25 medarbejdere *Vedlagt uddrag af ansættelsesbevis* ***(bilag ...)*** *Vedlagt lønseddel for december måned 2005* ***(bilag ...)***
2006 - 2007	International purchase manager Leder for 5 medarbejdere *Vedlagt lønseddel for juli måned 2006* ***(bilag ...)***
2007 -	Tekniskchef Leder for 25 medarbejdere *Vedlagt ansættelsesbevis dateret 04.10.2007* ***(bilag ...)*** *Vedlagt lønseddel for april måned 2008* ***(bilag ...)***

Klager bestred således ingenlunde en almindelig ingeniør stilling forud for ansættelsen som teknisk chef i 2007. Allerede derfor er indklagedes beregning af klagers forventede lønniveau i form af en søgning på jobindex.dk ud fra en forudsætning om 'funktionæransat ingeniørudannet person' forfejlet og søgningsresultatet viser derfor på ingen måde et retvisende billede for klagers kvalifikationer og dertil forventede lønniveau. Indklagedes afgørelse med dertil hørende beregning fra jobindex. dk vedlægges som **bilag ...**

Det understøttes tillige af, at det ud fra de vedlagte bilag ...-... kan udledes, at klagers lønniveau i perioden 1995 - 2008 udviklede sig fra månedligt kr. 45.000 og til kr. 94.420 i april måned 2008. Indklagedes argumentation om, at klager med den tilbudte løn på kr. 35.000 +

10 % pensionsbidrag, ville ligge indenfor halvdelen af det lønniveau der normalt kan forventes for en medarbejder med klagers alder, uddannelse, anciennitet, job placering og erfaring, er således ikke korrekt. Argumentationen bygger ganske enkelt for en forkert forudsætning, hvilket klager tillige oplyste indklagede om ved sin e-mail dateret den 13. november 2009 **bilag ...**

Samlet karriereforløb for klager herunder beskrivelse af arbejdsopgaverne vedlægges i form af Curriculum Vitae (CV) som **bilag ...**

Indklagede fremfører på side 3, afsnit 3, at årsagen til at klager ikke accepterede det tilbudte job, reelt hang sammen med forsikringsydelsen bortfald. Dette er ikke korrekt, og i øvrigt udokumenteret.

Klager var naturligvis i forbindelse med jobtilbuddet opmærksom de økonomiske fordele og ulemper der var ved at acceptere jobbet ctr. forsat alene at modtage udbetalinger fra indklagede. Dette gav klager tydeligt udtryk for ved bilag ... [mail af 12/3 2011 til selskabet], hvor klager anførte følgende nederst i andet afsnit om denne situation:

'Det havde været ønskeligt at jeg kunne afslutte mine vurderinger og overvejelser omkring den tilbudte stilling med at konkludere, at jeg kunne takke ja til tilbuddet og se mig i stand til at indtjene den attraktive tilbudte løn og dermed forbedre mine økonomiske forhold, men jeg måtte være realistisk og erkende, at der ville opstå konflikter mellem mine mén og arbejdsevne i relation til arbejdsopgaverne og arbejdstiden, og at dette ville medføre, at jeg ikke kunne bestride stillingen ansvarsmæssigt, tidspresmæssigt og forventningsmæssigt.'

Isoleret set kan der ikke være uenighed mellem parterne om, at klager ville have opnået en betydelig økonomisk gevinst ved at tiltræde stillingen, frem for at forsætte med et indtægtsgrundlag bestående af ydelserne fra indklagede, hvorfor indklagedes spekulation er meningsløs og uden hold i virkeligheden.

Endeligt bemærkes det, at klager forsat ikke er i beskæftigelse, hvorfor klager forsat befinder sig i en økonomisk situation, som er langt mindre fordelagtig end hvis klager havde tiltrådt stillingen og derved modtaget en væsentligt højere månedlig indtægt.

Hertil kommer, som det fremgår af bilag ..., ..., ... og ... [diverse mails], at klager ikke orienterede indklagede om, at der var truffet aftale om ansættelse, men forespurgte alene om forståelsen af forsikringsbetingelsen.

Uansat denne uenighed mellem parterne, så anerkendte indklagede den 29. august 2011, bilag ..., at der uansat jobtilbuddet ikke var grundlag for at standse udbetalingen til klager. Der blev således herved endeligt gjort op med indklagede mulighed for at standse forsikringsdækningen til klager på baggrund af jobtilbuddet.

På den baggrund er der således ikke grundlag eller støtte for indklagedes udokumenterede egne efterrationaliseringer for, årsagen til at klager ikke tiltrådte det tilbudte job. I øvrigt var årsagen hertil klart beskrevet i undertegnedes brev til indklagede dateret den 22. august 2011, bilag ..., hvor følgende blev angivet:

'Der er da heller intet sagligt grundlag for, at standse udbetalingen på baggrund af nævnte e-mail, idet der for det første udelukkende var tale om en forespørgsel til forsikringsbetingelsernes fortolkning og for det andet bortfaldt jobmuligheden, da det nærmere indhold i stillingen blev [klageren] bekendt, idet [klageren] måtte konkludere, at han på grund af sine mén

ikke ville kunne bestride denne stilling og indtjene lønnen i det tilbudte niveau. Dette er da også fuldt ud i overensstemmelse med lægeattesten fra [klagerens] egen læge dateret den 5. maj 2010'.

Efterfølgende har selskabet i brev af 6/8 2012 til nævnet anført:

"Klagerens advokat er angiveligt uvidende om, at den fravigelse af forsikringsbetingelserne, som omtales i mit brev af 4. juni, 1. afsnit under A, er til fordel for klageren. For så vidt angår tidsrummet frem til 1. september 2009 spiller det imidlertid ingen rolle, om erhvervsevnetabsbedømmelsen sker efter et erhvervsspecifikt eller generelt kriterie.

Uanset om det måtte være lykkedes for klageren at præstere et mere overbevisende indtryk over for ..., ændrer det ikke ved, at han forinden bevidst/ubevidst har underpræsteret over ...

Psykiatriske og psykologiske beskrivelser er langt hen ad vejen elastik i metermål, som læses og opfattes med de øjne, der ser dem. Det af mig citerede uddrag, brev af 4. juni side 3, 5. afsnit, er imidlertid en forholdsvis konkret markering af den erhvervsmæssige begrænsning, som ... mener, at klageren oplever. Det er neuropsykologens opfattelse, at klageren skal undgå lederstillinger - hvilket efter SEB Pensions lægekonsulents opfattelse modsætningsvis muliggør fuldtidsarbejde i stillinger uden et stressende lederansvar.

Det bestrides ikke, men er uden relevans, om klageren tidligere har bestridt lederstillinger. Det ændrer ikke ved, at han 6 måneder før ulykken fik en ny lederstilling, og at han i forbindelse med netop dette skift kan have været udsat for et større og mere krævende arbejdspres. For så vidt angår det normale lønniveau for folk som klageren bemærkes, at den jobindekssøgning, som selskabet har foretaget, som nævnt i mit brev af 4. juni, forudsætter 20 års forudgående lederansvar - og altså ikke kun en 'funktionæransat ingeniøruddannet person' som hævdet af klagerens advokat.

Når klageren ønskede at høre SEB Pensions holdning til, hvordan selskabet ville forholde sig til udbetalingsspørgsmålet, hvis klageren tog det tilbudte job til 35.000 kr. + 10 % pensionsbidrag, var det selvfølgelig med den - for så vidt ganske forståelige overvejelse i baghovedet - at han ville have taget jobbet, hvis TAE blev udbetalt sideløbende. Når 'gevinsten' ved at arbejde viste sig kun at blive differencen op fra forsikringens ca. 27.000 kr. månedligt, har dette efter selskabets opfattelse været den bestemmende faktor for klagerens afslag på jobtilbuddet."

Klagerens advokat har i brev af 12/11 2012 præciseret klagerens synspunkter.

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt, herunder diverse lægelige oplysninger. Nogle af disse oplysninger gengives her:

I ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 28/5 2009 hedder det bl.a.:

"Resume og konklusion
Det drejer sig om en 58-årig mand, tidligere sund og rask, som falder ned af et tag, formentlig 2-3 meter og angiveligt lander på højre skulder og slår denne samt ansigtet. Er kortvarigt bevidstløs, men vågner herefter op. Indbringes til skadestuen, hvor han er relevant.

Der foretages skanning, som viser brud i hovedet med minimale blødninger i hjernevævet samt ribbensbrud på højre side og brud af skulderbladsknoglen.
Patienten observeres det første døgn på intensiv og herefter på afdelingen, hvor han mobiliseres gradvist. Mhp. de neurologiske følger henvises til kommende neurologiske speciallægevurdering.
Med hensyn til skulderskaden har han de følgende måneder fysiurgisk genoptræning med et hæderligt godt resultat. Han har imidlertid kroniske gener i form af smerter omkring skulderbladet ved belastning. Han har nedsat kraft i armen og er ikke mere i stand til at spille tennis og badminton. Havearbejde er ligeledes udelukket. Endvidere har han fået en hængende højre skulder. Han sidder skævt i en stol og føler ikke, at han kan sidde oprejst ret lang tid ad gangen. Han oplever ligeledes den hængende skulder som kosmetisk generende.
Endelig oplever han ofte, at 2 af fingrene på højre side sover.
Objektivt da finder jeg tydelige følger efter skulderbladsbrud med fejlstilling/asymmetri af højre skulderbladsregion med ømhed svarende til den nederste del af denne. Endvidere er der let nedsat bevægelighed af selve skulderleddet og nedsat kraft af den højre overekstremitet.
Der er således en god årsagssammenhæng mellem patientens traume i april 2008, hans aktuelle klager og dette sammenholdt med mit objektive fund. Lægeligt er der ikke mere at tilbyde. Tilstanden er stationær, og sagen kan afsluttes.

Diagnose: Fractura scapulae dexter sequelae (følger efter brud på højre skulderblad)."

I neurologisk speciallægeerklæring af 17/6 2009 hedder det bl.a.:

"**Konklusion:**
58-årig mand der tidligere har været rask. D. 26/04-2008 falder undersøgte ned fra garagetag. Han har ingen erindring om uheldet og de følgende dage. Ved uheldet pådrager han sig kraniebrud, hjerneblødning, brud af nakkehvirvel, brud af skulderblad samt af ribben og lungecontusion. Undersøgte udskrives efter ca. en uge. Han var derefter sygemeldt i otte uger, og var tilbage på normal arbejdstid i løbet af fjorten uger.
Undersøgtes gener består i smerter i højre skulder, natlig sovende fornemmelse i højre fjerde finger på højre side, hovedpinetilbøjelighed, periodisk svimmelhed, ændret hukommelse, koncentration og opmærksomhed samt personlighedsændring.
Ved den objektive undersøgelse noteres det, at undersøgte let udtrættes og har svært ved at finde ord og begreber. Der findes nedsat hørelse på højre side, nedsat bevægelighed i højre skulder samt usikkerhed ved knæ-hæle forsøg på venstre side.
Undersøgtes gener er fuldt foreneligt med følgerne efter uheldet. Det vurderes, at undersøgte har kognitive gener som følge af hjernecontusionen. Det kan umiddelbart foreslås, at undersøgte får foretaget en neuropsykologisk testning med henblik på nærmere beskrivelse af disse."

I neuropsykologisk erklæring af 23/7 2009 hedder det bl.a.:

"**Sammenfatning og konklusion**

Det drejer sig om en 58-årig mand, der i april 2008 pådrog sig kraniebrud i højre temporalregion med ganske let kontusionsblødning i højre temporallap. Endvidere fandtes en mindre contra coup læsion i venstre frontallap posteriort. Der fandtes flere skader på kroppen, men neurologisk fandtes ingen deficit. To dage efter ulykken fandtes en nytilkommet diskret subarakanodial blødning occipi-talt. Endvidere fandtes i højre temporalregion et ganske lille epiduralt hæmatom, som man vurderede, også havde været til stede på den primære skanning. Patienten blev udskrevet til hjemmet efter 11 dages indlæggelse.

Ved den aktuelle undersøgelse klager patienten over personlighedsændring i form af opfarenhed og mental blokering under pres. Der angives kognitive vanskeligheder i form af koncentrations- og hukommelsesbesvær, trætbarhed, ordfindingsbesvær, tendens til hovedpine ved mentalt belastning samt muligvis let påvirket overblik. Der angives fysiske vanskeligheder i form af smerter fra brystkassen, skuldergener, alkoholintolerans, svimmelhed og nedsat udholdenhed. Emotionelt angiver ægtefællen, at der er øget letrørthed. Patienten oplever ikke sig selv som emotionelt belastet.

I det kliniske indtryk fremstår patienten umiddelbart upåfaldende af adfærd og udseende. Patienten redegør uden vanskeligheder for undersøgelsens baggrund og formål samt for sin sociale, uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige baggrund. Patienten er i stand til uden brug af hjælpemidler at redegøre for de væsentligste, men ikke alle de oplevede vanskeligheder. Det bemærkes, at patientens konkrete eksempler på disse indimellem er lidt sparsomme. Det findes endvidere påfaldende, at patienten ca. 1 time inde i interviewet, hvor der primært er talt om de præmorbide forhold, pludselig modsætter sig, at disse oplysninger bliver fremsendt til rekvirenten. Ligeledes modsætter patienten sig, at han indledningsvist bedes redegøre for sine oplevede vanskeligheder uden brug af et medbragt notat. Samlet får man indtryk af en person med et stort behov for på egne betingelser at kontrollere og strukturere situationen. I begge tilfælde reagerer patienten let aggressivt, opfarende og emotionelt opkørt, men han kan dog overtales til at medvirke til undersøgelsen. Kognitivt fremstår tænkningen her lidt perseverende. Endvidere findes patienten let grådlabil ved samtale om fremtiden og det fremtidige funktionsniveau.

Ved neuropsykologisk testning findes en række resultater, der giver stærk mistanke om, at patienten ikke yder sit bedste under testningen. Der findes således *svært* reducerede præstationsniveauer inden for flere kognitive domæner, hvilket ikke er foreneligt med hverken patientens beskrivelse af et relativt velbevaret funktionsniveau i hverdagen, med det kliniske indtryk af patienten under interviewet eller med omfanget af de ved CT-skanning påviste hjerneskader. Det skal også bemærkes, at patienten udfører en del opgaver svarende til det skønsmæssige habituelle niveau, således at billedet af svære reduktioner ikke er gennemgribende. Den tvivlsomme kooperation under dele af testningen betyder dog, at de neuropsykologiske testresultater er behæftet med så stor usikkerhed, at de ikke er i stand til at underbygge patientens subjektive klager.

På baggrund af de objektive skanningsresultater kan det ikke afvises, at der kan være vanskeligheder til stede på baggrund af organiske strukturelle forandringer i hjernen efter ulykken. Specielt patientens opfarenhed og perseverationstendens under interviewet giver indtryk af at være organisk betingede og kan forbindes til en påvirkningen af frontallappen. Billedet sløres dog af adfærden under testningen, hvorfor det findes sandsynligt, at også uhensigtsmæssige psykologiske copingmekanismer spiller en rolle for patientens oplevelse af nedsat funktion. Det er således sandsynligt, at organisk betingede kognitive vanskeligheder medfører en oplevelse af kontroltab hos patienten, der så igen resulterer i en psykologisk dekompensering og manglende evne til at engagere sig i opgaveløsning. På det nuværende grundlag er det ikke muligt at komme til en yderligere afklaring af de to faktorers relative betydning. På baggrund af anamnesen synes det sandsynligt, at det samlede problemkompleks er udløst som følge af ulykken. På baggrund at dette komplicerede billede er det vanskeligt at give en præcis prognose. Da det nu er mere end et år efter skadens opståen, må de organiske betingede følger betragtes som stationære, men der vurderes at være mulighed for, at patienten kan opnå et forbedret funktionsniveau vha. mere hensigtsmæssige psykologiske copingmekanismer.

Patienten er ved tilbagemelding på undersøgelsens resultater informeret om ovenstående. Han angiver, at han efter undersøgelsen er blevet bestyrket i sin opfattelse af, at han ikke magter at komme tilbage til et job på det habituelle niveau. Han var udtrættet og havde hovedpine efter undersøgelsen og vurderer, at undersøgelsens belastning ikke svarer til det, han normalt er udsat for på sit job. Han angiver, at han ikke er afvisende over for, at der kan være tale om en kombination af organiske og psykologiske mekanismer, men han kan fortsat ikke identificere nogen oplevelse af psykologisk belastning. Patienten informeres om muligheden for at arbejde med eventuelle psykologiske mekanismer gennem samtaleterapi. Han angiver, at han vil overveje dette."

I neuropsykologisk erklæring af 30/11 2011 hedder det bl.a.:

" SAMMENFATNING OG KONKLUSION

Det drejer sig om en 61 årig mandlig ingeniør, som har været almindelig sund og rask, indtil han i 2008 er udsat for en ulykke, hvorved han styrter ned fra et garagetag og pådrager sig et multitraume, herunder et kraniebrud med indre blødning og læsion. Han er kortvarigt bevidstløs og har herefter amnesi for ulykken og flere dage frem. Efter udskrivelsen fra hospital er patienten sygemeldt i 8 uger og er tilbage i normal arbejdstid efter yderligere 6 uger. Men patienten har ikke siden kunnet blive rask som før og har fortsat vedvarende klager og symptomer efter ulykken, hvoraf de væsentligste er træthed, smerter, formuleringsbesvær, koncentrations- og hukommelsesvanskeligheder samt personlighedsændring. Sidstnævnte bevirkede, at patienten blev sagt op fra sit mangeårige arbejde grundet samarbejdsproblemer. Hustruen oplever også patienten som psykisk og adfærdsmæssigt ændret. Patienten har været undersøgt af speciallæger, som begge konkluderer i 2009, at tilstanden er stationær hvad angår det neurologiske og det ortopædkirurgiske. En neuropsykologisk erklæring fra 2009 er omfattende og inkluderer alle iagttagelser og forbehold, men konkluderer, at det samlede problemkompleks sandsynligvis er udløst som følge af ulykken, samt at de organisk betingede følger må betragtes som stationære. Nu her yderligere et par år senere må tilstanden erfaringsmæssigt anses for stationær og de kognitive følger som vedvarende.

Ved nærværende undersøgelse fremtræder patienten på alle måder upåfaldende i kontakten og er almindeligt velkoopererende i testsituationen, hvorunder der er stabil energimobilisering, men med udtrætning afslutningsvist. Hustruen deltager i den afsluttende samtale (jfr. afsnittet om det kliniske indtryk).

Det testpsykologiske billede viser, at patienten har en oprindelig og aktuel normal god begavelse. Abstraktionen er fundet uden tegn på konkret tænkning, og begrebsdannelsesevnen er ubesværet svarende til det evnemæssige udgangspunkt. Den nonverbale abstraktion er imidlertid lidt usikker, tydende på et diskret nedsat overblik. Det eneste signifikant nedsatte kognitive domæne er opmærksomhed og koncentration, hvilket svarer til patientens klagebillede. De øvrige kognitive domæner er fundet upåfaldende, men fremstår som svingende og overvejende lidt under middel, hvilket kunne være udtryk for en let reduktion. I hvert fald er den samlede mental score udregnet til Z = -1,4, hvilket er under det forventede for denne person, uden at det er signifikant reduceret. Der findes ingen usandsynligt forringede præstationer her, som i den tidligere testning. Samlet må denne test anses for valid i forhold til at vurdere patientens aktuelle kognitive funktionsniveau. Der kan ej heller påvises nogen konkurrerende forhold hertil, idet såvel stressindekset som depressionstesten ikke viser nogen tungere forstyrrelser andet end, hvad der kan forventes efter så lang tid og uden afgørende bedring.

19. 82.519

Konkluderende kan fremføres, at der på baggrund af de neuropsykologiske tests af november 2011 er fundet en signifikant nedsat opmærksomhed og koncentration, men herudover upåfaldende kognitive funktioner, som imidlertid overvejende ligger lidt under middel, svarende til en samlet let kognitiv svækkelse i forhold til det præmorbide.

Den fundne kognitive reduktion er mærkbar for patienten, som på det foreliggende har fået taget toppen af sin intellektuelle formåen og har mistet det mentale overskud, som kræves af personer, der bestrider lederstillinger. Hertil kommer personlighedsændringen, som besværliggør en fleksibel tilgang til kommunikation med andre. Disse følgevirkninger er hyppige fund ved lignende hovedtraumer med kraniebrud, bevidsthedstab og intracerebral blødning. Der er således fundet god overensstemmelse mellem patientens subjektive symptomer og de objektive fund. Tilstanden har nu vedvaret i flere år, og erfaringsmæssigt kan der ikke opnås - bedring eller henvises til yderligere evidensbaseret behandling. Diagnoser: contusio cerebri seqv. og posttraumatisk hjernesyndrom."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 5. Dækning ved tab af erhvervsevne**
Retten til udbetaling indtræder, når gruppemedlemmets generelle erhvervsevne, efter datoen for optagelse i gruppeforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det aftalte udløbstidspunkt, på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, er nedsat til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den - forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
...
Vurderes helbredsforringelsen ikke at medføre et erhvervsevnetab på 1/2 jf. stk. 2 og 3 eller er indtægten ikke nedsat med mindst 1/2 jf. stk. 2 og 4, er der ikke ret til erstatning.
...
Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, ophører udbetalingen. Udbetalingen ophører endvidere, når gruppemedlemmet opnår den for gruppelivsforsikringen aftalte ophørsalder, eller ved dødsfald forinden."

Nævnet udtaler:

På det foreliggende grundlag, hvor arbejdsprøvning eller anden afklaring tilsyneladende ikke har fundet sted, finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i forsikringsbetingelsernes forstand.

Selskabet har ikke i sine breve til klageren været konsekvent for så vidt angår det anførte vedrørende henholdsvis den midlertidige og den generelle erhvervsevne. Det er imid-

lertid nævnets opfattelse, at dette ikke kan føre til, at klageren har krav på fortsat dækning efter den 1/7 2011. Det, som klagerens advokat har anført i øvrigt, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand